

Η σιωπή δεν είναι χρυσός

12/Φεβ/2018 00:16

Του Χρήστου Χωμενίδη

Όλοι όσοι τον έχουν συναναστραφεί, έστω και λίγο, συμφωνούν: Ο Κώστας Καραμανλής είναι στη στενή παρέα απολαυστικός. Όχι μόνο επειδή εκτιμάει γνήσια και απολαμβάνει αυθόρμητα τις χαρές της ζωής -το καλό φαγητό, το γλυκόπιστο κρασί, το λαϊκό τραγούδι- αλλά και γιατί ξέρει να συζητάει, να μπαίνει στην ουσία των θεμάτων δίχως να καταντάει σοβαροφανής ή απόμακρος, χωρίς να παριστάνει του ξερόλα ή τον υπεράνω.

Οι παραπάνω ιδιωτικές αρετές συνιστούν ασφαλώς και δημόσιο χάρισμα. Αφότου, τον Μάρτιο του 1997, εξελέγη αναπρόεδρος και θριαμβευτικά επικεφαλής της Νέας Δημοκρατίας (οι βαρώνοι της παράταξης -λένε- τον έπεισαν να διεμβολίσει τον Μιλτιάδη Έβερτ και τον Γιώργο Σουφλιά), αφότου έγινε στα σαράντα του αρχηγός της αντιπολίτευσης, ήταν φανερό ότι ο Καραμανλής ο νεότερος μπορεί να έφερε το βάρος του ονόματός του, αποτελούσε εντούτοις μια αυτόφωτη προσωπικότητα, ικανή να δεσπόσει στην ημέτερη πολιτική σκηνή.

Στις εκλογές του 2000, το Πασόκ του Κώστα Σημίτη, του εκσυγχρονισμού και των μεγάλων δημόσιων έργων, επικράτησε με δυσκολία. Το κραχ του χρηματιστηρίου είχε αρχίσει να θολώνει την εικόνα του. Στις εκλογές του 2004, ο Σημίτης έδωσε το δαχτυλίδι στον Γιώργο Παπανδρέου. Οι νεωτεριστικές ιδέες του ΓΑΠ δεν αγκαλιάστηκαν από τους ψηφοφόρους, η Νέα Δημοκρατία επέλασε και ο Κώστας Καραμανλής ορκίστηκε πρωθυπουργός.

Ποιό ήταν το πρόγραμμα του; Η "επανάδρωση του κράτους". Στόχος εντυπωσιακός και αρκούντως αόριστος, ώστε ο καθένας να τον ερμηνεύει κατά το δοκούν.

"Υπάρχει καλύτερη Ελλάδα και τη θέλουμε" αντιλαλούσαν τα μεγάφωνα με μουσική υπόκρουση Σταμάτη Σπανουδάκη. Στην πρώτη του κυβέρνηση, ο Κώστας Καραμανλής κράτησε το υπουργείο του Πολιτισμού - τον ενδιέφεραν οι τέχνες και τα γράμματα - δανειζόταν στίχους της Κικής Δημουλά, συνέντρωγε με την Ιωάννα Καρυστιάνη και τον Παντελή Βούλγαρη. Φλέρταρε χαριτωμένα με την Αριστερά - την ήθελε αντίπαλο όχι όμως και εχθρό του - το ιδεολόγημα

άλλωστε του "μεσαίου χώρου", τον οποίον επεδίωκε να καλύψει, υπερέβαινε τα εμφυλιοπολεμικά χάσματα.

Σε επίπεδο κυβερνητικής πολιτικής, οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης Κώστα Καραμανλή προβλήθηκαν ως ρηξικέλευθες, σύντομα εντούτοις αποδείχθηκαν ριψοκίνδυνες, εν δυνάμει καταστροφικές.

Ηπεριβόητη απογραφή -την οποίαν εξήγγειλε ο "τσάρος" Γιώργος Αλογοσκούφης προκειμένου να εξακριβωθεί πώς ακριβώς είχε χειριστεί τα δημόσια οικονομικά η κυβέρνηση Σημίτη- άνοιξε τον ασκό του Αιόλου. Ξεκίνησε μια σχοινοτενής συζήτηση για το τί είχε μαγειρευτεί, τί είχε κουκουλωθεί ώστε να μπούμε στην ΟΝΕ (σάμπως οι υπόλοιπες χώρες να ήταν απόλυτα διαυγείς), συζήτηση που μάς εξέθεσε στα μάτια των εταίρων μας και διεθνώς. Περισσότερο από το Πασόκ σπιλώθηκε τελικά η Ελλάδα. Η εντύπωση πως είμαστε ένα έθνος μπαγαπόντηδων, μεγάλων και μικρών απατεώνων, άρχισε να εμπεδώνεται από τότε.

Ονόμος περί βασικού μετόχου σκόπευε ασφαλώς να εξυγιάνει τα ΜΜΕ. Προσέκρουσε ωστόσο στην ευρωπαϊκή νομοθεσία, με αποτέλεσμα να κουτσουρευτεί, να καταστεί στην πράξη ανενεργός.

Τα ανοίγματα στην εξωτερική πολιτική (σε εκείνα είχε ρίξει ο Κώστας Καραμανλής όλο του το πολιτικό βάρος, εμπνεόμενος ίσως και από τις πρωτοβουλίες του Ανδρέα Παπανδρέου στα 80'ς) δεν κατέληξαν πουθενά. Ο αγωγός Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη έμεινε στα χαρτιά. Η Ρωσία του Πούτιν σεβάστηκε απολύτως το δόγμα "ανήκομεν εις την Δύσιν", που είχε διατυπώσει ο Καραμανλής ο πρεσβύτερος. Οι Αμερικάνοι φημολογείται πως εξοργίστηκαν, ότι πίεσαν με θεμιτούς -και με αθέμιτους ενδεχομένως- τρόπους τον πρωθυπουργό να επανέλθει στον ίδιο δρόμο. Δεν είχε εκείνος προετοιμαστεί για την αντίδρασή τους; Κυβερνάν εστίν προβλέπειν...

Παρά τις αστοχίες του, ο Κώστας Καραμανλής παρέμενε δημοφιλέστατος. Ούτε περνούσε τότε από το μυαλό των περισσότερων Ελλήνων ότι ένα φιάσκο στη δημοσιονομική ή στην εξωτερική πολιτική μπορούσε να έχει αντίκρουσμα στην καθημερινότητά τους. Η ανεμελιά που χαρακτήριζε την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα ήταν ο καλύτερος σύμμαχος για τον Καραμανλή. Έτσι και εκείνος έπραττε ό,τι ήταν δυνατόν για να την παρατείνει.

Τέληκαλοκαιριού του 2007, τεράστιες εκτάσεις στη Δυτική Πελοπόννησο απανθρακώθηκαν. Ο Καραμανλής εμφανίστηκε με μπουφάν εκστρατείας στο κέντρο επιχειρήσεων και μοίρασε χιλιάρικα στους -κατά δήλωσιν τους- πυρόπληκτους. Λίγο αργότερα ξανακέρδισε τις εκλογές.

Καθ' όλη τη Μεταπολίτευση, η δεύτερη κυβερνητική θητεία ενός κόμματος είναι απογοητευτική. Η διετία ωστόσο 2007-2009 υπερέβη και τις αρνητικότερες προβλέψεις. Ο πρωθυπουργός παρότρυνε τις ΔΟΥ να δείχνουν κατανόηση έναντι των φορολογουμένων και τα δημόσια έσοδα συρρικνώνονταν. Ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών μάς καθησύχαζε ότι η διεθνής κρίση δεν πρόκειται να θίξει την Ελλάδα καθότι η οικονομία μας είναι "ελαφριά". Σκάνδαλα, με πίο προβεβλημένο το Βατοπέδι, κλυδώνιζαν τη συμπολίτευση. Η δολοφονία του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, η πυρπόληση και η δήωση του κέντρου της Αθήνας στάθηκαν το κερασάκι στην

τούρτα. Η εποχή Κώστα Καραμανλή όδευε προς το άδοξο τέλος της.

Από τον Κωνσταντίνο Καραμανλή μέχρι τον Κώστα Σημίτη -με την εξαίρεση του Ανδρέα Παπανδρέου ο οποίος βρισκόταν ως τον θάνατό του στις επάλξεις- όλοι όσοι έχουν κρατήσει το τιμόνι της χώρας καταθέτουν, αφού αφυπηρετήσουν, τον απολογισμό τους. Ακόμα και ο Γεώργιος Ράλλης, ο οποίος διετέλεσε πρωθυπουργός για δύο χρόνια σκάρτα, εξέδωσε σειρά βιβλίων με τις αναμνήσεις και με τις παρακαταθήκες του. Ο Κώστας Καραμανλής τηρεί από το βράδυ τις 4ης Οκτωβρίου πείσμων σιγή. Την έσπασε μονάχα τις παραμονές του δημοψηφίσματος του 2015, με ένα διάγγελμα το οποίο -παρά τις προσδοκίες- δεν επηρέασε τη βούληση των ψηφοφόρων.

Η διακυβέρνησή του έχει, στο μεταξύ, κακολογηθεί και αναθεματιστεί όσο καμιά. Θα μπορούσαν ποτέ οι "προσκειμένοι κύκλοι" -κάποιοι θα τους αποκαλούσε ευεργετηθέντες τζουτζέδες- να τον υπερασπιστούν αποτελεσματικά; Θα ήταν νοητό να απαντήσει πειστικά διά άλλων εκείνος που κατηγορείται ότι χρεοκόπησε την Ελλάδα και πως τα έκανε -στη συνέχεια- πλακάκια με τον Σύριζα, συνάπτοντας κρυφό σύμφωνο μη επίθεσης; Πώς γίνεται ένας πρώην πρωθυπουργός να αράζει εδώ και μια σχεδόν δεκαετία βουβός στα βουλευτικά έδρανα, να φωτογραφίζεται -ενώ ο κόσμος καίγεται- στις ταβέρνες, να δέχεται μεν κόσμο στο γραφείο του αλλά να συζητάει πάντα κεκλεισμένων των θυρών;

Οι υποστηρικτές του διατείνονται ότι διασχίζει την έρημο, όπως ο θείος του από το 1963 μέχρι το 1974. Ότι το κόμμα του εξακολουθεί να τού ανήκει, "το παίρνει ανά πάσα στιγμή πίσω, αρκεί να εκδηλώσει ενδιαφέρον"...

Οι αντίπαλοι του τον καταγγέλλουν -ευθέως σχεδόν- πως έχει συγκροτήσει πέμπτη φάλαγγα των Συριζανέλ μέσα στη Νέα Δημοκρατία. Ο επί των ημερών του διοικητής της ΕΥΠ είναι σήμερα υπουργός Δικαιοσύνης. Ο διορίσας λεγώνες στο Δημόσιο εδρεύει στο Προεδρικό Μέγαρο. Έχουμεν χρείαν μαρτύρων;

Σε τί αποσκοπεί ωστόσο ετούτη η συμπεριφορά; Στο να μη βρεθεί ο Κώστας Καραμανλής πιασμένος σε καμιά μέγγενη; Εννέα χρόνια μετά την αποστρατεία του, είναι δυνατόν να φοβάται ακόμα κάποιον εισαγγελέα;

Κάθε πρωί και κάθε απομεσήμερο μία μοναχική φιγούρα πεζοπορεί -λένε οι περίοικοι- στην εξοχή της Ραφήνας. Έχει ύφος απλησίαστο, κρατάει το ραβδί του ως άμυνα για τα αδέσποτα σκυλιά. Αν δεν τον αναγνώριζες θα σου θύμιζε τον Τίμωνα τον Αθηναίο, τον ήρωα του Λουκιανού αλλά και του Σαίξπηρ, ο οποίος σιχάθηκε τα εγκόσμια και κατέληξε μισάνθρωπος.

Είναι αυτή η περίπτωση του Κώστα Καραμανλή; Προσωπικά δεν το πιστεύω. Στοιχηματίζω ότι κάποτε θα λύσει τη σιωπή του. Κινδυνεύει ωστόσο οι άνθρωποι να μην ενδιαφέρονται πλέον να τον ακούσουν. Και η Ιστορία να έχει βγάλει τελεσίδικα την κρίση της.

* Ο κ. Χρήστος Χωμενίδης είναι συγγραφέας

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)